

## **Kokvedēja automobiļa vadītāja profesijas standarts**

### **1. Vispārīgie jautājumi**

1. Profesijas nosaukums – kokvedēja automobiļa vadītājs.
2. Profesijas kods – 8341 04.

### **2. Nodarbinātības apraksts**

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:  
– kokvedēja automobiļa vadītājs veic apaļo kokmateriālu pārvadāšanu, izmantojot kokvedēju vai kokvedēja sastāvu, kas aprīkots ar manipulatoru (tehniskais aprīkojums apaļo kokmateriālu iekraušanai krautuvē), konkrētu apaļo kokmateriālu iekraušanu ar manipulatoru krautuvē pie ceļa, kravas aizvešanu līdz vietai un tās izkraušanu, pārvadāto sortimentu uzskaiti, izmantojot datortehniku un operatīvās informācijas nodošanu, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus.

Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai kokvedēja automobiļa vadītājam nepieciešama C, E kategorijas transportlīdzekļa vadītāja apliecība. Mācību procesā iegūstama manipulatora operatora apliecība.

Kokvedēja automobiļa vadītājs strādā meža nozares uzņēmumos vai uzņēmumos, kas sniedz kokmateriālu pārvadājumu pakalpojumus.

### **3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences**

1. Spēja plānot un organizēt savu darbu un darba vietu, ievērojot darba aizsardzības, ugunsdrošības un vides aizsardzības prasības.

2. Spēja kvalitatīvi pildīt darba uzdevumus, ievērojot normatīvo aktu prasības mežsaimniecības jomā.

3. Spēja vadīt kokvedēju vai kokvedēja sastāvu.

4. Spēja iekraut un izkraut kravu, izmantojot manipulatoru.

5. Spēja uzturēt kokvedēju vai kokvedēja sastāvu tehniskā darba kārtībā, veikt ikdienas un periodiskās tehniskās apkopes un vienkāršus remonta darbus, kam nav nepieciešami servisa pakalpojumi.

6. Spēja identificēt un atšķirt apaļo kokmateriālu sortimentus.

7. Spēja darbā pielietot datoru, datu ievades un apstrādes programmas, elektroniskā pasta programmas, interneta pārlūkprogrammas, ģeogrāfiskās informācijas sistēmu programmas.

8. Spēja uzskaitīt izpildīto darbu un izlietos materiālus, kontrolēt darbu izpildes gaitu un kvalitāti, veikt tehnoloģiskā procesa izmaksu kalkulāciju.

9. Spēja sniegt pirmo palīdzību ugunsgrēka un nelaimes gadījumos.

10. Spēja nodrošināt darba tiesisko attiecību normu ievērošanu.

11. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz vienā svešvalodā.

12. Spēja veikt darbu patstāvīgi un uzņemties atbildību par sava darba rezultātiem.

#### **4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes**

1. Plānot un organizēt savu darbu, uzņemties atbildību par sava darba rezultātiem.

2. Atrast, grupēt un atlasīt vajadzīgo informāciju, izmantojot lietotāja rokasgrāmatu tehniskās informācijas iegūšanai.

3. Lasīt darba uzdevumu, maršruta kartes, orientēties apkārtnē.

4. Vadīt kokvedēju vai kokvedēja sastāvu īpašos apvidus un laika apstākļos.

5. Novērtēt attiecīgo apaļo kokmateriālu kvalitāti un veikt apaļo kokmateriālu uzmērīšanu.

6. Veikt apaļo kokmateriālu iekraušanu un izkraušanu ar manipulatoru.

7. Lietot kokvedējā vai kokvedēja sastāvā uzstādīto datortehniku, lietot nepieciešamās datorprogrammas.

8. Veikt kokvedēja vai kokvedēja sastāva un manipulatora ikdienas un periodiskās tehniskās apkopes.

9. Veikt kokvedēja vai kokvedēja sastāva vienkāršus remonta darbus, kam nav nepieciešami servisa pakalpojumi.

10. Izprast kokvedēja vai kokvedēja sastāva un manipulatora uzbūvi un darbības principus.

11. Pārzināt darba pienākumu izpildei nepieciešamos normatīvos aktus mežsaimniecības jomā.

12. Nodrošināt dabas un apkārtējās vides aizsardzības prasību ievērošanu, lietot videi draudzīgus materiālus.

13. Ievērot darbu secību, darba aizsardzības prasības un lietot individuālās aizsardzības līdzekļus.

14. Ievērot ugunsdrošības noteikumus, lietot ugunsdzēsības materiālus un ierīces.

15. Sniegt pirmo palīdzību.

16. Izprast ražošanas pašizmaksas veidošanās principus, uzskaitīt izpildīto darbu un izlietos materiālus un veikt tehnoloģiskā procesa izmaksu kalkulāciju.

17. Pārvaldīt valsts valodu.

18. Pārvaldīt vienu svešvalodu saziņas līmenī.

19. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vienā svešvalodā.

20. Ievērot darba tiesisko attiecību noteikumus.

## **5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas**

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

- 1.1. meža nozares struktūra un pamatfunkcijas;
- 1.2. arodslimības un to cēloņi.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. meža nozares normatīvie akti;
- 2.2. tehniskās mehānikas pamati;
- 2.3. loģistikas pamatprincipi;
- 2.4. ģeogrāfisko karšu lasīšana;
- 2.5. profesionālie termini valsts valodā un vismaz vienā svešvalodā.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. kokvedēja vai kokvedēja sastāva uzbūve, ekspluatācija un tehniskā dokumentācija (raksturlielumi, uzbūves principi, ekspluatācijas noteikumi);
- 3.2. kokvedēja vai kokvedēja sastāva vadīšanas principi;
- 3.3. darba paņēmieni īpašos apstākļos (šauri meža ceļi, apgriešanās vietas, nelabvēlīgi laika apstākļi);
- 3.4. apaļo kokmateriālu sortiments, tā iekraušana un izkraušana ar manipulatoru;
- 3.5. apaļo kokmateriālu uzmērīšana;
- 3.6. kokvedēja vai kokvedēja sastāva ikdienas un periodiskās tehniskās apkopes un remonts;
- 3.7. hidraulikas un hidrostatikas pamati;
- 3.8. kokvedēja vai kokvedēja sastāva elektrības shēmas un elektroierīču darbības principi;
- 3.9. darbu un materiālu uzskaitē, tehnoloģiskā procesa izmaksu kalkulācija, datu elektroniska apmaiņa, darbs ar datoru un datorprogrammām;
- 3.10. mežsaimniecības prasībām atbilstoši un vidi saudzējoši darba paņēmieni;
- 3.11. ceļu satiksmes noteikumi un satiksmes drošība;
- 3.12. darba aizsardzība;
- 3.13. ugunsdrošības noteikumi, ugunsdzēsšanas paņēmieni;
- 3.14. vides aizsardzība;
- 3.15. pirmās palīdzības sniegšana ugunsgrēka un nelaimes gadījumos;
- 3.16. darba tiesiskās attiecības;
- 3.17. valsts valoda;
- 3.18. viena svešvaloda saziņas līmenī.

## Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Strādāt ar datoru.	1.1.saņemt un nosūtīt elektroniskā pasta sūtījumus; 1.2.saņemt darba uzdevumus elektroniskā formā; 1.3.nosūtīt darba uzdevuma izpildes atkairi elektroniskā formā. 1.4.izmanto (lietot) elektronisko maršrutu (ģeogrāfisko informāciju); 1.5.izmantojot drukas iekārtu, izdrukāt kravas pavaddokumentus.
2. Veikt darba plānošanu.	2.1.izstrādāt darba plānu, ņemot vērā vides, darba drošības, kvalitātes prasības un pastāvošos apstākļus; 2.2.plānot darbu tā, lai veicinātu savu un turpmāko darbu efektivitāti; 2.3.darba plānošanā pielietot ražošanas pašizmaksas veidošanās principus; 2.4.izmanto manipulātoru datorprogrammu iespējas un informāciju darbu plānošanai un efektivitātes nodrošināšanai; 2.5.lasīt darba uzdevumu un strādāt ar datorprogrammām; 2.6.orientēties un darbā izmantot kartogrāfijas materiālus; 2.7.izpildīt sastādīto darba plānu.
3. Identificēt kokmateriālu krautuves un sortimentu.	3.1.identificēt dabā darba uzdevumā norādītās krautuves; 3.2.identificēt darba uzdevumā norādīto sortimentu norādītajā krautuvē; 3.5.iekrautās apaļo kokmateriālu kravas iespējami precīza apjoma noteikšana. (kraujmērs, koeficienti).
4. Uzturēt kokvedēja vai kokvedēja sastāva tehnisko stāvokli, veikt tehniskās apkopes un remontu.	4.1.regulāri pārbaudīt tehnisko stāvokli; 4.2.uzturēt automašīnas tehnisko stāvokli, veicot vienkāršu remontu; 4.3.izpildīt vienkāršus atslēdznieka darbus, griezējinstrumentu asināšanu; 4.4.sekot līdzī automašīnu tehnisko kontroles instrumentu (ierīču) rādījumiem;

	<p>4.5.pielietot darbā mērinstrumentus, ievērojot mērinstrumentu lietošanas un pārbaudes noteikumus;</p> <p>4.6.izvēlēties un lietot tehnikas specifikācijai atbilstošās degvielas, eļļas, smērvielas, tehniskos šķidrumus;</p> <p>4.7.izpildīt ikdienas tehnisko apkopi;</p> <p>4.8.izpildīt periodiskās apkopes.</p>
5.Strādāt ar manipulatoru.	<p>5.1.izprast manipulatora ekspluatācijas noteikumus un uzbūvi;</p> <p>5.2.iekraut un nostiprināt kokmateriālu kravu;</p> <p>5.3.veikt kravas izkraušanas darbus piegādes vietā;</p> <p>5.4.novērtēt darba procesā radušās tehniskas novirzes un novērst tās.</p>
6. Vadīt kokvedēju vai kokvedēja sastāvu.	<p>6.1.pieteikt automašīnas un piekabes remontu;</p> <p>6.2.ievērot tehnisko apkopju intervālus;</p> <p>6.3.ievērot braukšanas un atpūtas režīmus;</p> <p>6.4.ievērot LR izplatītākos koksnes piegāžu ķēdes sertifikātus un to pamatprasības (FSC un PEFC);</p> <p>6.5.ievērot LR izplatītākos mežu sertifikācijas pamatprasības.</p>
7. Ievērot vispārējos darba aizsardzības un darba likumdošanas noteikumus.	<p>7.1.ievērot darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā;</p> <p>7.2.ievērot darba aizsardzības prasības darbojoties ar tehniku;</p> <p>7.3.pielietot darba vietas ergonomiku - (krēsla un vadības sviru) regulēšanu drošam un ērtam darbam;</p> <p>7.4.ievērot ceļu satiksmes un kustības drošības noteikumus;</p> <p>7.5.ievērot Darba likuma, Darba aizsardzības likuma, un citu saistošo LR normatīvo aktu prasības.</p>
8. Ievērot ugunsdrošības noteikumus.	<p>8.1.sekot līdzī kokvedēja vai kokvedēja sastāva ugunsdrošības stāvoklim (elektroinstalācijai, mezglu pārkaršanai);</p> <p>8.2.sekot līdzī ugunsdrošības inventāra esamībai un tā darba kārtībai.</p>
9. Sniegt pirmo palīdzību	9.1.sniegt pirmo palīdzību dažādu traumu

	gadījumos; 9.2.sniegt pirmo palīdzību stipras asiņošanas vai šoka gadījumā; 9.3.sniegt pirmo palīdzību saindēšanās gadījumos; 9.4.sniegt pirmo palīdzību karstuma vai aukstuma izraisīto veselības traucējumu gadījumos.
--	---

**Kokvedēja vadītāja –operatora profesijas standarta izstrādes darba grupa:**

- Roberts Keraitis – SIA „Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts”, Meža mašīnu operatoru mācību centra vadītājs;  
 Andis Araks – SIA „Krauzers” valdes priekšsēdētājs;  
 Andrejs Dreimanis –SIA R Grupa, Transporta daļas vadītājs;  
 Māris Landsmanis – Scania Latvia, inženieris;  
 Jānis Vipulis – AS "Latvijas valsts meži", LVM Mežsaimniecība, Loģistikas atbalsta vadītājs;  
 Linda Caune – Ogres Valsts tehnikums, tālākizglītības nodaļas vadītāja.

**Kokvedēja vadītāja –operatora profesijas standarta eksperti:**

- Andrejs Cunsks – Biedrības "Latvijas Mežizstrādātāju savienība", izpilddirektors.